

§ 6 Yttrande – Omarbetat direktiv om luftkvalitet och renare luft i Europa

Diariennr 25MTN52

Beslut

Miljö- och tillsynsnämnden lämnar följande yttrande till Klimat- och näringslivsdepartementet:

1. Miljö- och tillsynsnämnden bedömer att Naturvårdsverkets förslag i huvudsak innebär positiva förändringar i svensk lagstiftning. Luftföroreningar är ett område som behöver prioriteras, eftersom de kan ha betydande konsekvenser för både människors hälsa och miljön. Lagförslaget medför nya krav på kommunernas arbete med luftkvalitet, men det är i nuläget något oklart vilket resursbehov detta kommer att innebära på längre sikt. Det kvarstår även ett behov av tydlighet kring tidsramar och möjligheten för verksamheter att anpassa sig till de nya kraven.
2. Piteå kommun har under det senaste året påbörjat samverkan med närliggande kommuner inom luftkvalitetsområdet. Redan i detta tidiga skede kan det konstateras att samverkan ger ett tydligt mervärde, både vad gäller kompetens, effektivitet och kvalitet i arbetet. Mot denna bakgrund ser nämnden positivt på Naturvårdsverkets förslag att tydligt stödja och vidareutveckla frivillig samverkan som en del av genomförandet av det nya luftkvalitetsdirektivet.
3. Miljö- och tillsynsnämnden ser positivt på SMHI:s nationella modellering och anser att en statlig finansiering av denna är av stor betydelse. Direktivet ställer ökade krav på den modellering som används i kommunernas kontroll av luftkvalitet, både avseende kvalitet och när den ska tillämpas. Eftersom den nationella modelleringen bedöms uppfylla kraven utgör den ett värdefullt stöd och verktyg som kan spara både tid och resurser för kommunerna. En gemensam nationell grund ger tillgång till kvalitetssäkrade och jämförbara underlag, vilket minskar behovet av att varje kommun själv utvecklar och förvaltar tekniskt avancerade lösningar. Detta stärker förutsättningarna för ett likvärdigt och effektivt arbete i hela landet.
4. Miljö- och tillsynsnämnden anser att slutredovisningen i stora delar följer den inriktning som presenterades i delredovisningen. Många av de förändringar i svensk lag som följer av direktivändringarna kan därmed betraktas som förväntade.

Ärendebeskrivning

Piteå kommun har mottagit en remiss om Naturvårdsverkets slutredovisning av regeringsuppdrag med förslag till genomförande av det nya luftkvalitetsdirektivet.

Naturvårdsverket fick den 26 september 2024 i uppdrag att lämna förslag till genomförande av det nya luftkvalitetsdirektivet 2024/2881 i svensk rätt. Uppdraget delredovisades den 15 maj 2025 och slutredovisades den 24 november 2025. Syftet med denna revidering är att uppnå så god luftkvalitet som möjligt, då det saknas en lägsta nivå då luftföroreningar inte kan anses påverka hälsan. De nya skärpta miljökvalitetsnormerna (MKN) tas inte upp i detta svar, då halterna är bestämda på EU-nivå och inte lämnar något utrymme för möjlighet till påverkan.

Naturvårdsverket sammanfattar sina förslag och bedömningar enligt följande:

- Skarpare kontroll av luftkvalitet än i tidigare regelverk, för att bättre följa direktivets krav.
- Nytt modelleringsverktyg ska användas för att bedöma luftkvalitet och överskridanden i områden där mätdata saknas.
- Nationell modellering ska genomföras regelbundet för att ge översiktlig bild av luftkvaliteten på nationell nivå.
- Regionala "superstationer" ska etableras som kraftfullare övervakningspunkter för luftkvalitet.
- Tydligare och skarpare krav på åtgärdsprogram när gränsvärden överskrids, inklusive krav på tidplaner och omprövningar.
- Tydligare regler för tillgängliggörande av information till allmänheten om luftkvalitet och överskridanden.
- Översyn av Sveriges zonindelning för luftkvalitet, som påverkar hur regler och kontroll ska tillämpas geografiskt.

Övrigt

Beslutsgång

Ordföranden redogör för beslutsgången och finner att det endast föreligger ett förslag vilket blir Miljö- och tillsynsnämndens beslut.

Paragrafen är justerad